

לוֹן (ויקרא יח) וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַת טְמֵאתָהּ לֹא תִקְרַב
לְגִלּוֹת עֲרוֹתָהּ אֲנִי יי.

אָמַר לִיהָ הָאֵל מָאן דְּאִסְתַּבֵּל בְּצַפְצוּפֵי דְעוּפֵי
אִמַּאי אִקְרִי נַחֲשׁ. אָמַר לוֹ דְהָא מִתְהוּא
סְטָרָא קִאֲתִי דְרוּחַ מְסֻאָבָא שְׂרִיא עַל תְּהוּא עוּפָא
(דף קכו ע"א) וְאוּדַע מְלִין בְּעֵלְמָא. וְכָל רוּחַ מְסֻאָבָא בְּנַחֲשׁ
אֲתִדְבַקוּ וְאֲתִיין לְעֵלְמָא וְלִית מָאן דִּישְׁתַּזְיֵב מִיְנֵיהּ
בְּעֵלְמָא, דְהָא אִיהוּ אֲשִׁתַּבַּח עִם כֹּלָא, עַד זְמַנָּא
דְזַמִּין קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְאֵעֲבָרָא לִיהָ מִעֵלְמָא כְּמָה
דְאֲתַמַּר דְכְּתִיב, (ישעיה כה) בָּלַע תַּמּוֹת לְנֶצַח וּמָחָה יי
אֱלֹהִים דְמַעַתָּה מִעַל כָּל פְּנִים וְגו'. וְכְתִיב, (זכריה יג) וְאֵת
רוּחַ הַטְּמֵאָה אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲבָרְהָם יָדַע בְּתַהוּא מְעֵרְתָּא
סִימָנָא, וְלִבִּיהּ וְרַעוּתִיהּ תַּמָּן הָוָה, בְּגִין

לשון הקודש

בְּעוֹלָם, שְׁחַרְי הוּא נִמְצָא עִם הַכֹּל עַד
הַזְמַן שְׁעֵתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהַעֲבִירוֹ מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר,
שְׁכַתוֹב (ישעיה כה) בָּלַע תַּמּוֹת לְנֶצַח וּמָחָה
ה' אֱלֹהִים דְמַעַתָּה מִעַל כָּל פְּנִים וְגו'.
וְכַתוּב (זכריה א) וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֲעֲבִיר
מִן הָאָרֶץ וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲבָרְהָם יָדַע בְּאוֹתָהּ
הַמְעַרָה סִימָן, וְלִבּוֹ וְרַעוּנוֹ הָיוּ שָׂם,

וְאָמַר לָהֶם (ויקרא יח) וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַת
טְמֵאתָהּ לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת עֲרוֹתָהּ אֲנִי
ה'.

אָמַר לוֹ, מִי שְׁמִסְתַּבֵּל בְּצַפְצוּפֵי
הָעוּפוֹת לְמָה נִקְרָא נַחֲשׁ? אָמַר לוֹ,
שְׁהִנָּה מְאוּתוֹ הַצַּד בָּאָה, שְׂרוּחַ טְמֵאָה
שׁוֹרָה עַל הָעוֹף הַהוּא וּמוֹדִיעַ דְּבָרִים
בְּעוֹלָם. וְכָל רוּחַ טְמֵאָה דְבוֹקִים בְּנַחֲשׁ
וּבְאוֹת לְעוֹלָם, וְאִין מִי שְׁיִנְצַל מִמֶּנּוּ

דְּמַקְדֵּמַת דְּנָא עָאֵל לְתַמְן וְחַמָּא לְאָדָם וְחַוָּה טְמִירִין
תַּמְן. וּמִנָּא חָוָה יַדַּע דְּאֵינֵן חַוָּה. אֶלָּא חַמָּא דְּיוֹקְנֵיהּ,
וְאֶסְתַּפַּל וְאֶתְפַּתַּח לִיהּ חַד פִּתְחָא דְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן תַּמְן
וְהָהוּא דְּיוֹקְנָא דְּאָדָם חָוָה קָאִים לְגַבִּיהּ.

וְתָא חַוָּי כָּל מָאן דְּאֶסְתַּפַּל בְּדְיוֹקְנָא דְּאָדָם לָא
אֶשְׁתַּזִּיב לְעֵלְמִין מִמִּיתָהּ, בְּגִין דְּהָא בְּשַׁעֲתָא
דְּכַר נָשׁ אֶסְתַּלַּק מִעֲלָמָא חַמִּי לִיהּ לְאָדָם וּבְהַחֲוָא
זְמַנָּא מִית. אֲבָל אַבְרָהָם אֶסְתַּפַּל בֵּיהּ וְחַמָּא דְּיוֹקְנֵיהּ
וְאֶתְקַיָּים, וְחַמָּא נְהוּרָא דְּנְהִיר בְּמַעְרְתָא וְחַד שְׂרָגָא
דְּלִיק, בְּדִין תָּאִיב אַבְרָהָם דְּיוֹרִיָּה בְּתַחֲוָא אֶתְרָ,
וְלַבִּיהּ וְרַעוּתֵיהּ חָוָה תְּדִיר בְּמַעְרְתָא.

תָּא חַוָּי, הַשְׁתָּא אַבְרָהָם בְּחַכְמַתָּא עֵבֶד בְּזְמַנָּא
דְּתַבַּע קַבְרָא לְשָׂרָה, דְּהָא פִּד תַּבַּע לָא תַבַּע
לְמַעְרְתָא בְּתַחֲוָא זְמַנָּא, וְלָא אָמַר דְּבַעֵי לְאֶתְפַּרְשָׁא

לשון הקודש

הזמן מת. אבל אברהם הסתפל בו
וראה דמותו והתקיים, וראה האור
שפאיר במערה, וגר אחד דולק. אז
התאוה אברהם למדורו במקום ההוא,
ולבו ורצונו היו תמיד במערה.

בא ראה, בעת אברהם עשה בחכמה
בזמן שבקש קבר לשרה, שחרי
בשבקש, לא בקש את המערה באותו
זמן, ולא אמר שרוצה להפרד מהם,

משום שמקדם לכן נכנס לשם וראה את
אדם וחווה טמונים שם. ומנין היה יודע
שםם היו? אלא ראה דמותו והסתפל,
ונפתח לו פתח אחד של גן עדן שם,
ואותה דמות של אדם הייתה עומדת אצלו.
ובא וראה, כל מי שמסתפל בדמותו
של אדם, אינו נצול ממיתה לעולמים,
משום שהנה בשעה שאדם מסתלק מן
העולם, הוא רואה את אדם, ובאותו

מַנִּיחֵהוּ. אֵלָא אָמַר, תִּנּוּ לִי אַחֲזוּת קָבֵר עִמָּכֶם
 וְאַקְבְּרָה מִתִּי מִלְפָּנֵי. וְאִי תִימָא דְלֹא הָוּה עֶפְרוֹן
 תַּמָּן. תַּמָּן הָוּה, דְּכִתִּיב וְעֶפְרוֹן יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי חֵת,
 וְאַבְרָהָם לֹא אָמַר לִיהּ בְּהֵימָא שְׁעָתָא כְּלוּם.

אֵלָא מַה דְּאָמַר לֹזֵן אָמַר, בְּמָה דְּכִתִּיב וַיְדַבֵּר אֶל
 בְּנֵי חֵת וְגו'. וְכִי סָלְקָא דְעֵתְךָ דְאַבְרָהָם בְּעָא
 לְאַתְקַבְּרָא בִּינֵיחֵוּ בֵּין מִסְאַבִּין אוּ דִתְאוּבְתִיָּה הָוּה
 עִמָּהוֹן, אֵלָא בְּחֻכְמָה עֵבֵד.

וַיִּלְפִּינֵן (דף קכז ע"ב) אֲזִרְחָ אֲרַעָא הָכָא בְּמָה דְעֵבֵד
 אַבְרָהָם, דְּהָא בְּגִין דִּתְאוּבְתִיָּה וְרַעוּתִיָּה
 הָוּה בְּהֵימָא מְעַרְתָּא, אִפֵּי עַל גַּב דְּהָוּה תַּמָּן, לֹא בְּעָא
 לְמִשְׁאַל לִיהּ מִיַּד הַחוּא רַעוּתָא דְהָוּה לִיהּ בְּמְעַרְתָּא,
 וְשְׂאִיל בְּקַדְמוּתָא מַה דְּלֹא אֲעִטְרִיד לִיהּ לְאִינוּן
 אַחֲרֵינוּן וְלֹא לְעֶפְרוֹן.

לשון הקודש

בין הסמאים, או שתשוקתו היתה
 עמהם? אלא עשה בחכמה.
 ולמדנו כאן דרך ארץ במה שעשה
 אברהם, שהרי משום שתשוקתו ורצונו
 היו במערה ההיא - אף על גב שהיה
 שם, לא רצה לבקש אותו מייד אותו
 הרצון שהיה לו במערה, ובקש בתחלה
 מה שלא צריך לאותם אחרים ולא
 לעפרון.

אלא אמר, תנו לי אחוזת קבר עמכם
 ואקברה מתי מלפני ואם תאמר
 שעפרון לא היה שם - הוא היה שם,
 שכתוב ועפרון יושב בתוך בני חת.
 ואברהם לא אמר לו באותה שעה
 כלום.
 אלא מה שאמר להם אמר, כמו
 שכתוב וידבר אל בני חת וגו'. וכי עולה
 בדעתך שאברהם רצה להקבר ביניהם

בִּיּוֹן דְּאָמְרוּ לִיָּה קָמִי עֶפְרוֹן שְׁמַעְנֵנוּ אֲדֹנֵי נְשִׂיא
 אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכְנוּ וְגו'. מַה כְּתִיב וְעֶפְרוֹן
 יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי חֵת. יָשָׁב כְּתִיב, מִשִּׁירוּתָא דְּמַלְיָן
 דְּאָמַר אַבְרָהָם תַּמָּן הָוּה. כִּדִּין אָמַר שְׁמַעוּנִי וּפְגַעוּ
 לִי בְּעֶפְרוֹן בְּן צַחַר וַיִּתֵּן לִי אֶת מְעַרְתַּת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר
 לוֹ וְגו'. וְאִי תִימָא בְּגִין יִקְרָא דִּילִי יִתִּיר מִנֵּיִכוּ אֲנָא
 עֶבֶד דְּלֹא רָעִינָא בְּכוּ. בְּתוֹכְכֶם, בְּגִין לְאַתְקַבְּרָא
 בִּנְיַיִכוּ דְּרָעִינָא בְּכוּ בְּגִין דְּלֹא אֶתְפַּרֵּשׁ מִנֵּיִכוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר בְּשַׁעֲתָא דְּעָאֵל אַבְרָהָם בְּמְעַרְתָּא
 חֵידָּ עָאֵל. בְּגִין דְּהָוָה רָחִיט אַבְתְּרִיָּה דְּהָהוּא
 עֵגְלָא דְּכְתִיב וְאֵל הַבְּקָר רָץ אַבְרָהָם וְגו'. וְהָהוּא בְּן
 בְּקָר עָרַק עַד הָהוּא מְעַרְתָּא וְעָאֵל אַבְתְּרִיָּה וְחָמָא
 מַה דְּחָמָא.

לשון הקודש

כְּדִי לְהַקְבֵּר בִּנְיַיִכֶם, שְׂרָצִיתִי בְּכֶם, כִּדִּי
 שְׁלֵא אֶפְרָד מִכֶּם.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, בְּשַׁעָה שְׁנַכְנֶם
 אַבְרָהָם לְמַעְרָה, אֵיךְ נִכְנֶם? מִשׁוּם
 שֶׁהָיָה רָץ אַחַר אוֹתוֹ הָעֵגֶל, שֶׁכְּתוּב וְאֵל
 הַבְּקָר רָץ אַבְרָהָם וְגו', וְאוֹתוֹ בֶּן בְּקָר
 בָּרַח עַד אוֹתָהּ הַמַּעְרָה, וְנִכְנֶם אַחֲרָיו,
 וְרָאָה מַה שֶּׁרָאָה.

בִּיּוֹן שְׁאָמְרוּ לוֹ לִפְנֵי עֶפְרוֹן, שְׁמַעְנֵנוּ
 אֲדֹנֵי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכְנוּ וְגו' –
 מַה כְּתוּב? וְעֶפְרוֹן יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי חֵת.
 כְּתוּב יָשָׁב. מִרְאשִׁית הַדְּבָרִים שְׁאָמַר
 אַבְרָהָם שָׁם הָיָה. אִזּוֹ אָמַר, שְׁמַעוּנִי
 וּפְגַעוּ לִי בְּעֶפְרוֹן בְּן צַחַר, וַיִּתֵּן לִי אֶת
 מְעַרְתַּת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לוֹ וְגו'. וְאִם
 תֹּאמַר בְּשָׁבִיל כְּבוֹדִי, יוֹתֵר מִכֶּם אֲנִי
 עוֹשֶׂה, שְׁלֵא רָצִיתִי בְּכֶם. בְּתוֹכְכֶם –

תוּ בְּגִין דְּאִיהוּ צְלִי כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא וְהוּה נְפִיק עַד
ההוא חקל דְּהוּה סָלִיק רִיחִין עֲלָאִין, וְחָמָא
נְהוּרָא דְנִפְיָק מִגּוּ מְעַרְתָּא וְצְלִי תַמָּן, וְתַמָּן מְלִיל
עֲמִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִין כֶּךָ בְּעָא לִיה,
דְּתֵאוּבְתִיה הָהּ בְּהוּא אֲתֵר תְּדִיר.

וְאִי תִימָא אִי הָכִי אֲמַאי לָא בְּעָא לָה עַד הַשְּׁתָּא,
בְּגִין דְּלֹא יִשְׁגָּחוּן עֲלִיהּ הוּאִיל וְלֹא אֲצַטְרִיךְ
לִיה. הַשְּׁתָּא דְאֲצַטְרִיךְ לִיה, אָמַר, הָא שְׁעָתָא
לְמַתְבַּע לִיה.

תָּא חַזִי, אִי עֲפְרוֹן הָהּ חָמִי בְּמְעַרְתָּא מַה דְּהוּה
חָמִי אֲבָרְהָם בְּה, לָא יִזְבִּין לָה לְעֵלְמִין. אֲלֹא
וְדֵאִי לָא חָמָא בְּה וְלֹא כְּלוּם, דְּהָא לִית מְלָה
אֲתַנְגְּלִיא אֲלֹא לְמֵאֲרִיה, וּבְגִין כֶּךָ לְאֲבָרְהָם אֲתַנְגְּלִיא
וְלֹא לְעֲפְרוֹן. לְאֲבָרְהָם אֲתַנְגְּלִיא דִּילִיהּ הוּה, (דף קכז ע"א)

לְעֲפְרוֹן לָא הוּה אֲתַנְגְּלִיא לִיה דְּלֹא הוּה לִיה חוּלְקָא

לשון הקודש

אֲוֹתָה עַד עֵכָשׁוּ? כְּדִי שְׁלֹא יִבְחִינוּ בּוּ,
הוּאִיל וְלֹא צְרִיךְ אֲוֹתָה. כְּעַת שְׁהַצְטְרִיךְ
אֲוֹתָה, אָמַר, הִנֵּה הַשְּׁעָה לְבַקֵּשׁ אֲוֹתָה.
בַּא רְאָה, אִם עֲפְרוֹן הָהּ רֹאֵה בְּמַעְרָה
מַה שְׂרָאָה בְּה אֲבָרְהָם, לֹא הָיָה מוֹכֵר
אֲוֹתָה לְעוֹלָמִים, אֲלֹא וְדֵאִי לֹא רְאָה בְּה
וְלֹא כְּלוּם, שְׁהָרִי אִין הַדְּבַר נִגְלָה אֲלֹא
לְבַעֲלִיו, וּמִשּׁוּם כֶּךָ לְאֲבָרְהָם הַתַּנְגְּלָתָה

עוֹד, מִשּׁוּם שֶׁהוּא הַתְּפַלֵּל כָּל יוֹם וַיּוֹם,
וְהָיָה יוֹצֵא עַד אֲוֹתָה הַשְּׁדָה שְׁהִיתָה
מְעַלָּה רִיחוֹת עֲלִיוֹנִים, וְרָאָה הָאוּר
שִׁיּוּצָא מִתּוֹךְ הַמַּעְרָה וְהַתְּפַלֵּל שָׁם, וְשָׁם
דְּבַר עֲמֵו הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִשּׁוּם כֶּךָ
רְצָה אֲוֹתָה, שְׁתְּשׁוּקְתוּ הִיתָה תְּמִיד
בְּאוֹתוֹ הַמְּקוּם.
וְאִם תֵּאמַר, אִם כֶּךָ, לְמַה לֹּא רְצָה

בִּיהַ. וּבְגִין כִּךָּ לֹא אֶתְגַּלִּי לְעֶפְרוֹן כְּלוּם, וְלֹא הָוָה
חַמִּי אֶלֶּא חֲשׂוּכָא, וְעַל דָּא זְבִין לָהּ.

וּמָה דְלֹא תִבַע אַבְרָהָם בְּקַדְמוּתָא דִּיזְבִין לִיהַ זְבִין,
דְּהָא אַבְרָהָם לֹא קִאָּמַר אֶלֶּא וַיִּתֵּן לִי אֶת
מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לֹו וְגו'. בְּכֶסֶף מְלֵא יִתְנַנֶּה לִי
וְגו', וְאִיהוּ אָמַר הַשָּׂדֶה נִתְתִּי לָךְ וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בּוֹ
לָךְ נִתְתִּיהָ וְגו'. בְּגִין דְּכִלָּא הָוָה מָאִים עֲלִיהַ דְּעֶפְרוֹן
דְּלֹא יָדַע מַה הִיא.

וְהָא חַיִּי, כִּד עָאֵל אַבְרָהָם בְּמַעֲרַתָא בְּקַדְמוּתָא,
חָמָא תַּמָּן נְהוּרָא, וְאֶתְרַמִּי עֶפְרָא קַמִּיהַ,
וְאֶתְגַּלָּא לִיהַ תַּרְיִן קַבְרִין אֲדַחְכִּי אֲסַתְלַק אָדָם
בְּדִיוקְנִיהַ וְחָמָא לִיהַ לְאַבְרָהָם וְחִיִּיד, וּבִיהַ (תּוֹה) יָדַע
אַבְרָהָם דְּתַמָּן (תּוֹה) הוּא זְמִין לְאַתְקַבְרָא.

לשון הקודש

והוא אמר, השדה נתתי לך והמערה
אשר בו לך נתתיה וכו'. משום שהכל
היה מאוס על עפרון, שלא ידע מה היא.
ובא וראה, כשנכנס אברהם בתחלה
למערה, ראה שם אור, ונזרק לפניו
עפר, והתגלו לו שני קברים. בינתים
עלה אדם בדמותו, וראה את אברהם
וחייד, ובו והיה ידע אברהם ששם והיה
הוא עתיד להקבר.

ולא לעפרון. לאברהם התגלתה - שלו
היתה. לעפרון לא היתה מתגלה - שלא
היה לו בה חלק. ומשום כך לא התגלה
לעפרון כלום, ולא היה רואה אלא
חשכה, ועל כן מכר אותה.
ומה שלא בקש אברהם בראשונה
שימכר לו מכר, שהרי אברהם לא אמר
אלא - ויתן לי את מערת המכפלה
אשר לו וכו', בכסף מלא יתננה לי וכו'.

אָמַר לִיה, אַבְרָהָם, בְּמָטוּ מִינְךָ, קוֹסְטָרָא קְטִיר
 אֵית הָכָא. אָמַר לִיה קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא טְמַרְנִי
 הָכָא וַיִּמַּחְהוּא וּמָנָא עַד הַשְּׁתָּא אֶתְטַמְרָנָא כְּגִילְדָא
 דְקִירְטָא עַד דְאַתִּית אַנְתָּ בְעֵלְמָא, הַשְּׁתָּא מִכָּאן
 וְאִילָךְ הָא קִיּוּמָא לִי וְלְעֵלְמָא תָּוּה בְּגִינְךָ.

חָמִי מַה כְּתִיב וַיִּקָּם הַשָּׂדֶה וְהִמְעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ,
 קִימָה מִמֶּשׁ תָּוּה לִיה מַה דְלֹא תָּוּה לִיה עַד
 הַשְּׁתָּא. רַבִּי אַבָּא אָמַר וַיִּקָּם הַשָּׂדֶה, וְדַאי קִימָה
 מִמֶּשׁ דְקָם וְאַסְתַּלַּק קַמִּיה דְאַבְרָהָם בְּגִין דְעַד הַשְּׁתָּא
 לֹא אֶתְחַזִּי תַמָּן בְּלוּם, וְהַשְּׁתָּא מַה דְתָּוּה טְמִיר קָם
 וְאַסְתַּלִּיק וּכְדִין קָם בְּלֹא בְּנֵמוּסֵי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּשַׁעְתָּא דְעָאֵל אַבְרָהָם בְּמַעְרְתָּא
 וְאַעִיל שָׂרָה תַמָּן, קָמוּ אָדָם וְחַוָּה וְלֹא
 קָבִילוּ לְאַתְקַבְּרָא תַמָּן, אָמְרוּ וַיִּמַּח אֲנִי בְכֶסֶף אֶתְקַבְּרָא קַמִּי

לשון הקודש

הִיָּתָה לָהּ עַד עַתָּה. רַבִּי אַבָּא אָמַר, וַיִּקָּם
 הַשָּׂדֶה - וְדַאי קִימָה מִמֶּשׁ, שְׁקָם
 וְהִתְעַלָּה לְפָנֵי אַבְרָהָם, מְשׁוּם שְׁעַד
 עֲבָשׁוּ לֹא נִרְאָה שָׁם בְּלוּם, וְעֲבָשׁוּ, מַה
 שְׁהִיָּה טְמוּן - קָם וְהִתְעַלָּה, וְאִזּוּ קָם הַכֵּל
 בְּמַשְׁפָּטוֹ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעְתָּא שְׁנַכְנַם
 אַבְרָהָם לְמַעְרָה וְהַכְּנִים לְשָׁם אֶת שָׂרָה,
 קָמוּ אָדָם וְחַוָּה, וְלֹא קָבִילוּ לְהַקְבֵּר שָׁם.

אָמַר לוֹ אַבְרָהָם: בְּבִקְשָׁה מִמֶּךָ, הָאֵם
 טִירָה שְׂאִינָה מְקַרְה יֵשׁ בָּאֵן? אָמַר לוֹ
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַטְּמִין אוֹתִי בָּאֵן,
 וּמֵאוֹתוֹ הַזְּמַן עַד עֲבָשׁוּ נְטֻמְנָתִי כְּמוֹ דְגַ
 בְּחַפְיָרָה עַד שְׂאֵתָה בְּאֵת לְעוֹלָם. עֲבָשׁוּ
 מִכָּאן וְאִילָךְ הִנֵּה קִיּוּם לִי וְלְעוֹלָם יֵשׁ
 בְּשִׁבְלֶךָ.

רָאָה מַה כְּתוּב - וַיִּקָּם הַשָּׂדֶה וְהִמְעָרָה
 אֲשֶׁר בּוֹ. מִמֶּשׁ קִימָה הִיָּתָה לָהּ מַה שְׁלֹא

קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהוּא עֲלֵמָא בְּגִין תְּהוּא חוּבָא
 דְּגְרִימָנָא וְהִשְׁתָּא יתוּסַף לָן בְּסוּפָא אַחְרָא מִקְמִי
 עוֹבְדִין טְבִין דְּבָכוּ.

אָמַר אַבְרָהָם הָא אֲנָא זְמִין קְמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּגִינְךָ דְלָא תְכַסִּיף קַמִּיהּ לְעֵלְמִין. מִיָּד וְאַחְרֵי
 בֵּן קָבַר אַבְרָהָם אֶת (דף קכז ע"ב) שָׂרָה אִשְׁתּוֹ, מָאִי וְאַחְרֵי
 כֵּן. בְּתַר דְּקָבִיל אַבְרָהָם עָלֶיהָ מִלָּה דָא.

אָדָם עָאֵל בְּדוּכְתִיָּה תְּנָה לָא עָאֵלָת, עַד דְּקָרִיב
 אַבְרָהָם וְאָעִיל לָהּ לְגַבֵּי אָדָם וְקָבִיל לָהּ
 בְּגִינֵיהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב וְאַחְרֵי בֵּן קָבַר אַבְרָהָם אֶת
 שָׂרָה אִשְׁתּוֹ, לְשָׂרָה לָא כָּתִיב אֵלָא אֶת שָׂרָה
 לְאַסְנָאָה תְּנָה, וְכִדִּין אֲתִישְׁבוּ בְּדוּכְתִיָּהּ כְּדָקָא
 יְאוּת, הָדָא הוּא דְכָתִיב, (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
 וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, וְתַנִּינָן בְּאַבְרָהָם.

לשון הקודש

אָדָם נִכְנַס לְמִקּוּמוֹ - תְּנָה לֹא נִכְנְסָה,
 עַד שְׁקָרֵב אַבְרָהָם וְהַכְנִיס אוֹתָהּ אֵצֶל
 אָדָם וְקָבֵל אוֹתָהּ בְּשִׁבְלֹו. זְהוּ שְׁפָתוֹב
 וְאַחְרֵי בֵּן קָבַר אַבְרָהָם אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ,
 וְלֹא כָּתוּב לְשָׂרָה, אֵלָא אֶת שָׂרָה,
 לְרַבּוֹת תְּנָה. וְאִזּוּ הִתְיַשְׁבוּ בְּמִקּוּמָם
 כְּרָאוּי. זְהוּ שְׁפָתוֹב (בראשית ב) אֵלֶּה
 תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם,
 וְשַׁנִּינוּ בְּאַבְרָהָם.

אָמְרוּ: וּמָה אֲנִי בְּבוֹשָׁה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם מִשּׁוּם אוֹתוֹ
 הַחֲמָא שְׁגִרְמָנִי, וְכַעַת תַּתּוּסַף לָנוּ בּוֹשָׁה
 אַחֲרֵת - מִפְּנֵי הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁבָּכֶם?
 אָמַר אַבְרָהָם: הֲרִינִי מִזְמָן לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עֲבוּרָךְ שְׁלֹא תַתְּבִישׁ לְפָנָי
 לְעוֹלָמִים. מִיָּד - וְאַחְרֵי בֵּן קָבַר אַבְרָהָם
 אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ. מָה זֶה וְאַחְרֵי כֵּן? אַחַר
 שְׁקָבֵל עָלָיו אַבְרָהָם אֶת הַדְּבַר הַזֶּה.

תולדות השמים והארץ דא אדם וחוה. אלה
 השמים והארץ לא כתיב, אלא תולדות
 השמים והארץ ולא תולדות בר נש. ואינון אתקיימו
 בגיניה דאברהם. ומנא לן דאתקיימו בגיניה
 דאברהם. דכתיב ויקם השדה והמערה אשר בו
 לאברהם. ועד דאתא אברהם לא אתקיימו אדם
 וחוה בדוכתייהו בההוא עלמא.

רבי אלעזר שאל לרבי שמעון אבוי, אמר האי
 מערתא לאו איהו כפילתא, דהא כתיב מערת
 המכפלה, וקרא קרי לה לבתר מערת שדה
 המכפלה, מכפלה קא קרי ליה לשדה.

אמר ליה הכי קארי ליה מערת המכפלה כמה
 דאת אמר ויתן לי את מערת המכפלה,
 אבל ודאי תייד לאו מערתא איהו מכפלה. ולא

 לשון הקודש

העולם.

רבי אלעזר שאל את רבי שמעון אביו.
 אמר, המערה הזו אינה כפולה, שהרי
 כתוב מערת המכפלה, ואחר כך
 הכתוב קרא לה מערת שדה המכפלה.
 מכפלה הוא קרא לשדה.

אמר לו, כך קורא לה - מערת
 המכפלה, כמו שנאמר ויתן לי את

תולדות השמים והארץ - זה אדם
 וחוה. לא כתוב אלה השמים והארץ,
 אלא תולדות השמים הארץ, ולא
 תולדות בן אדם. והם התקיימו בשביל
 אברהם. ומנין לנו שהתקיימו בשביל
 אברהם? שכתוב ויקם השדה והמערה
 אשר בו לאברהם. ועד שבא אברהם
 לא התקיימו אדם וחוה במקומם באותו

שָׂדֶה אֶקְרִי מִכְפֻּלָּה, אֵלֶּא הֵיא שְׂדֶה וּמְעַרְתָּא עַל
שׁוּם מִכְפֻּלָּה אֶקְרוּן שְׂדֶה הַמְכַפֵּלָה וּדְאִי וְלֹא
מְעַרְתָּא, דְּהֵא מְעַרְתָּא בְּשְׂדֶה אִיהִי, וְהֵיא שְׂדֶה
קָאִים בְּמִלָּה אַחְרָא.

תָּא חַזִּי, יְרוּשָׁלַם כָּל אֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל אֲתַכְפֵּל
תַּחוּתָהּ. וְאִיהִי קָיִימָא לְעֵילָא וְתַתָּא, כְּנֻזְנָא דָּא
יְרוּשָׁלַם לְעֵילָא יְרוּשָׁלַם לְתַתָּא, אַחֲדָא לְעֵילָא
וְאַחֲדָא לְתַתָּא, יְרוּשָׁלַם לְעֵילָא אַחֲדַת בְּתַרִּין סְטָרִין
לְעֵילָא וְתַתָּא (יְרוּשָׁלַם לְתַתָּא אַחֲדַת בְּתַרִּין סְטָרִין לְעֵילָא וְתַתָּא) וּבְגִין
כַּךְ כְּפֻלְתָּא הִיא.

וְעַל דָּא הֵיא שְׂדֶה מִתְהִיא כְּפֻלְתָּא אִיהוּ דְּבִיה
שְׂרָיָא. כְּנֻזְנָא דָּא כְּתִיב כִּרִית שְׂדֶה אֲשֶׁר בְּרַכּוּ
יְיָ לְעֵילָא (דף קכט ע"א) וְתַתָּא, וּבְגִין כַּךְ שְׂדֶה הַמְכַפֵּלָה
וּדְאִי וְלֹא שְׂדֶה כְּפֻלָּה.

לשון הקודש

למטה. ירושלים למעלה אחוזה בשני
צדדים - למעלה ולמטה וירושלים למטה
אחוזה בשני צדדים - למעלה ולמטה, ומשום
כך היא כפולה.

ועל בן השדה הוא מאותה מכפלה היא
שבו היא שורה. כמו בן פתוב כרית
השדה אשר ברכו ה', למעלה ולמטה,
ומשום כך שדה המכפלה ודאי, ולא
שדה כפולה.

מערת המכפלה, אבל ודאי, חנייה,
המערה היא מכפלה, ולא השדה נקרא
מכפלה. אלא השדה והמערה נקראים
על שם מכפלה, שדה המכפלה ודאי,
ולא המערה, שהרי המערה היא בשדה,
ואותו השדה עומד בדבר אחר.

בא ראה, תחת ירושלים נכפלה כל
ארץ ישראל, והיא עומדת למעלה
ולמטה. כמו בן ירושלים למעלה -
ירושלים מטה. אחוזה למעלה ואחוזה

תו רזא דמלה שדה המכפלה ודאי, מאן מכפלה,
 ה' דבשמא קדישא דאיהי מכפלה. וכלא קיימא
 כחד, ובגניניה קאמר באורה סתים ה' מכפלה דלא
 תוי בשמא קדישא את אחרא מכפלה בר איהי.

ואף על גב דמערתא כפלתא הוה ודאי דאיהי
 מערתא גו מערתא, אבל על שום אחרא אקרי
 מערת שדה המכפלה כמה דאתמר. ואברהם ידע,
 וכד אמר לבני חת פסי מלה ואמר ויתן לי את
 מערת המכפלה, על שום דאיהי מערתא כפלתא,
 ואורייתא לא קרי לה אלא מערת שדה המכפלה
 כדקא יאות.

וקודשא בריך הוא עבד פלא לאשתפתא האי
 עלמא פנוונא דלעילא, ולא תדבקא דא
 בדא, למתוי יקריה לעילא ותתא. זבאה חולקיהון

לשון הקודש

על שם אחר נקראת מערת המכפלה,
 כמו שצאמר. ואברהם ידע, וכשאמר
 לבני חת, כפה את הדבר, ואמר ויתן
 לי את מערת המכפלה, על שם שהיא
 מערה כפולה, ונתנורה לא קראה לה
 אלא מערת שדה המכפלה פראוי.

והקדוש ברוך הוא עשה את הכל
 שימצא העולם הזה, כמו שלמעלה,

עוד סוד הדבר - שדה המכפלה ודאי.
 מי המכפלה? והו' שבשם הקדוש שהיא
 מכפלה. הכל עומד יחד, ובשבילה אמר
 בדרך נסתר ה' מכפלה, שלא היתה
 בשם הקדוש אות אחרת מכפלה פרט
 לזה.

ואף על גב שמערת המכפלה היתה
 ודאי, שהיא מערה בתוך מערה, אבל

דְּצַדִּיקָיָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בְּהוּ בְּהָא
עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתֵּי:

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיִּי בְּרִיךְ אֶת אַבְרָהָם כָּל.
רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח (תהלים סה) אֲשֶׁרִי תִבְחַר
וּתְקַרֵב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ, הָאִי קָרָא אֶתְמָר, אֲבָל זַפָּא
הוּא בַר נָשׁ דְּאֶזְרָחֵי אֶתְפִּשְׁרֵן קַמֵּי קֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְאִיהוּ אֶתְרַעֵי בֵּיהּ לְקַרְבָּא לִיהּ לְגַבִּיהּ.

תָּא תְּזִי, אַבְרָהָם אֶתְקָרִיב לְגַבִּיהּ וְתֵאוּבְתִיהּ דִּילִיהּ
הָוָה כָּל יוֹמוֹי בְּהָאִי, וְלֹא אֶתְקָרִיב אַבְרָהָם
בְּיוֹמָא חָדָא אוּ בְּזִמְנָא חָדָא, אֶלָּא עוֹבְדֵי קָרִיבוּ לִיהּ
בְּכָל יוֹמוֹי מְדַרְגָּא לְדַרְגָּא, עַד דְּאֶסְתַּלַּק בְּדַרְגָּוֵי.

כִּד הָוָה סִיב וְעָאֵל בְּדַרְגִּין עֲלָאִין בְּדָקָא תְּזִי
דְּכִתִּיב וְאַבְרָהָם זָקֵן, וּכְדִין בָּא בַּיָּמִים בְּאִינוּן

לשון הקודש

והוא התרצה בו לקרבו אליו.
בא ראה, אברהם התקרב אליו,
ותשוקתו היתה כל יום בזה. ולא
התקרב אברהם ביום אחד או בפעם
אחת, אלא מעשיו קרבוהו בכל ימיו
מדרגה לדרגה, עד שהתעלה בדרגתו.
בשהיה זקן ונכנס לדרגות עליונות
בראיו, שפיתוב ואברהם זקן, ואז בא
בימים, באותם ימים עליונים, באותם

ולתדביק זה עם זה שיהיה כבודו
למעלה ולמטה. אשרי חלקם של
הצדיקים שהקדוש ברוך הוא התרצה
בהם בעולם הזה ובעולם הבא.

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וְהִי בְּרִיךְ אֶת
אַבְרָהָם כָּל. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (תהלים סה)
אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתְקַרֵב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ.
הפסוק הזה נתבאר, אכל אשרי האיש
שדרכיו בשרות לפני הקדוש ברוך הוא,

יִזְמִין עֲלָאִין בְּאִינוּן יִזְמִין יְדִיעָאן בְּרִזָּא דְמַהֲיִמְנוּתָא.
וַיִּי בְרִיךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל. דְּמִתְפָּן נְפָקִין כָּל בְּרַכָּאן
וְכָל טִיבוֹ.

זְבָאִין אִינוּן מְאָרִיהוֹן דְּתִשׁוּבָה דְהָא בְּשַׁעְתָּא חָדָא
בְּיוֹמָא חָדָא בְּרִגְעָא חָדָא (דף קנט ע"ב) קְרִיבִין
לְגַבֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַה דְּלֹא הָוָה הָכִי אֲפִילוּ
לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים דְּאֵתְקָרְבוּ גַבֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּכַמָּה שְׁנִין. אַבְרָהָם לָא עָאל בְּאִינוּן יִזְמִין עֲלָאִין
עַד דְּהָוָה סִיב בְּמָה דְּאֵתְמָר. וְכֵן דְּוֹד דְּכְתִיב (מלכים א
*) וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד זָקֵן בָּא בַיָּמִים. אֲבָל מְאָרִיָּה דְּתִשׁוּבָה
מִיַּד עָאל וְאֵתְדַבֵּק בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר תְּנִינוּן אֲתֵר דְּמְאָרִיָּהוֹן דְּתִשׁוּבָה
קְרִיבִין בֵּיהּ, בְּהַחֲוָא עֲלֵמָא, צַדִּיקִים גְּמוּרִים לִית
לוֹן רְשׁוֹ לְקְרִיבָא בֵּיהּ, בְּגִין דְּאִינוּן קְרִיבִין לְמַלְכָּא

לשון הקודש

הַיָּמִים הָעֲלִיוֹנִים עַד שְׁהִיָּה זָקֵן, בְּמוֹ
שְׁנַאֲמַר. וְכֵן דְּוֹד, שְׁכָתוּב (מלכים א
*) וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד זָקֵן בָּא בַיָּמִים. אֲבָל בַּעַל
הַתִּשׁוּבָה מִיַּד נִכְנָס וְנִדְבֵק בְּקִבְ"ה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שְׁנִינוּן, הַמְּקוֹם שֶׁבַעֲלִי
הַתִּשׁוּבָה עוֹמְדִים בְּעוֹלָם הַהוּא, אִין
לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים רְשׁוֹת לְעַמּוּד בּוֹ, מְשׁוּם
שְׁהֵם קְרוּבִים לְמֶלֶךְ יוֹתֵר מִכָּלֵם, וְהֵם

יָמִים יְדוּעִים בְּסוּד הָאֲמוּנָה. וְהִי בְרִיךְ
אֶת אַבְרָהָם בְּכָל. שְׁמִשָּׁם יוֹצְאוֹת כָּל
הַבְּרָכוֹת וְכָל טוֹב.

אֲשֶׁרֵיהֶם בַּעֲלֵי הַתִּשׁוּבָה, שְׁהָרִי בְּשַׁעָה
אַחַת בְּיוֹם אֶחָד [בְּפַעַם אַחַת] בְּרִנְעָה אֶחָד
קְרִבִים לְקִבְ"ה, מַה שְּׁלֹא הָיָה כִּף אֲפִילוּ
לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים שְׁהֵתְקָרְבוּ לְקִבְ"ה
בְּכַמָּה שְׁנִים. אַבְרָהָם לָא נִכְנָס בְּאוֹתָם

וַיִּתֵּר מִבְּלִהוּ, וְאֵינוֹן מְשִׁבֵי עַלְיֵיהוּ בְרַעוּתָא דְלִפְא
וַיִּתֵּר וּבְחִילָא סִגְיָא לְאַתְקַרְבָּא לְמַלְכָּא.

תָּא חַזִי, כַּמָּה אַתְרִין מִתּוֹקְנִין לִיה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא בְּהַהוּא עֲלֵמָא, וּבְכִלְהוּ בִי מוֹתְבֵי לֹון
לְצַדִּיקִים. כֹּל חַד וְחַד לְפּוּם דְרַגְוֵיה בְּדַקָּא חַזִי לִיה.

כְּתִיב, (תהלים סה) אֲשֶׁרִי תִבְחַר וַתִּקְרַב יִשְׁכֵּן חֲצַרְיָךְ,
דְּקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָרִיב לֹון לְגַבִּיּה דְסֻלְקִין
אֵינוֹן נְשַׁמְתִּין מִתְתָּא לְעֵילָא וְלֹאֲתֵאֲחָדָא
בְּאַחַסְנִיתִיחוֹן דְאַתְתַּקְנֵן לְהוּ. יִשְׁכֵּן חֲצַרְיָךְ, אֵלִין
אַתְרִין וְדַרְגִין לְבַר, וּמֵאן אֵינוֹן, כַּמָּה דְאַתְ אָמַר (זכריה
א) וְנָתַתִּי לָךְ מֵהַלְכִים בֵּין הָעוֹמְדִים הָאֵלֶּה. וְהֵאֵי הוּא
דְרַגְוֵא בֵין קַדִּישִׁין עֲלָאִין.

וּמֵאן דְזַכָּאִין לְדַרְגְוֵא דָּא, אֵינוֹן שְׁלִיחֵן דְמֵאֲרִי
עֲלֵמָא כְּאֵינוֹן מְלֵאכִין וְעַבְדִּין שְׁלִיחוּתָא תְדִיר

לשון הקודש

אותם אליו, שעולים אותם הנשמות
ממטה למעלה ולהאחזו בנחלתם
שנתקנה להן. ישכן חצריך - אלו
המקומות והדרגות שפחות, ומי הם?
כמו שנאמר (זכריה א) ונתתי לך מהלכים
בין העומדים האלה. וזוהי דרגה בין
קדושים עליונים.

ומי שזכאים לדרגה הזו הם שליחים

מושבים עליהם ברצון הלב יותר ובכח
רב להתקרב למלך.

בא ראה, כמה מקומות מתקנים
לקב"ה בעולם ההוא, ובכלם בית
מושבים לצדיקים, כל אחד ואחד לפי
דרגתו פראוי לו.

כתוב (תהלים סה) אשרי תבחר ותקרב
ישכן חצריך, שהקדוש ברוך הוא מקרב

בְּרַעֲיוֹתָא דְמָאִרְיָהוֹן, בְּגִין דְּאֵלִין (אתקדשו) תְּדִיר
 בְּקְדוּשָׁה וְלֹא אִסְתָּאבוּ. בְּגוּנָא דָּא, מָאן דְּאִסְתָּאב
 בְּהַאי עֲלָמָא אִיהוּ מְשִׁיךְ עֲלֵיהּ רִיחַ מְסָאב, וְכַד נָפַק
 נְשָׁמְתִּיהּ מִנִּיהּ מְסָאבִין לִיהּ וּמְדוּרִיהּ בֵּין אֵינוֹן
 מְסָאבִין וְאֵלִין אֵינוֹן מְזִיקִין דְּעֲלָמָא. כְּמָה דְּאִתְמַשְׁךְ
 בַּר נָשׁ גְּרַמִּיהּ בְּהַאי עֲלָמָא הָכִי הוּא מְדוּרִיהּ
 וְאִתְמַשְׁךְ בְּהַהוּא עֲלָמָא (נ"א וְאֵינוֹן רִיחֵי מְסָאבֵי מְסָאבִין לִיהּ וְאֵעֲלִין
 לִיהּ לְגִיחָנָם).

תָּא תָּזִי מָאן דְּאִתְקַדַּשׁ וְנָטִיר גְּרַמִּיהּ בְּהַאי עֲלָמָא
 דְּלֹא אִסְתָּאב. מְדוּרִיהּ בְּהַהוּא עֲלָמָא בֵּין
 אֵינוֹן קְדִישִׁין (דף קל ע"א) עֲלָאִין וְעַבְדִּין שְׁלִיחוֹתָא תְּדִיר,
 וְאֵלִין קְיָיְמִי בַּחֲצַר בְּמָא דְּאֵת אָמַר, (שמות כז) אֵת
 חֲצַר הַמִּשְׁכָּן.

וְאֵית אַחֲרֵנִין דְּאֵינוֹן לְגוּ יִתִּיר, דְּלֹא אֵינוֹן בַּחֲצַר

לשון הקודש

מְדוּרוֹ וְנִמְשָׁךְ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם וְאוֹתָן רוּחוֹת
 הַמַּמָּאוֹת מְסָמָאוֹת אוֹתוֹ וּמְכַנִּיסוֹת אוֹתוֹ לְגִיחָנָם.
בַּא רָאָה, מִי שְׁמַתְקַדַּשׁ וְשׁוֹמֵר אֵת
 עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׁלֹא יִסְמָא, מְדוּרוֹ
 בְּעוֹלָם הַהוּא בֵּין אוֹתָם קְדוּשִׁים עֲלִינוּנִים
 וְעוֹשִׂים תְּמִיד שְׁלִיחוֹת, וְאֵלוֹ עוֹמְדִים
 בַּחֲצַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כז) אֵת חֲצַר
 הַמִּשְׁכָּן.
וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שְׂהֵם בְּפָנִים יוֹתֵר שְׂאֵינָם

שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם, כְּמוֹ אוֹתָם הַמְּלָאכִים,
 וְתְמִיד עוֹשִׂים שְׁלִיחוֹת בְּרַצוֹן רַבּוּנָם,
 מְשׁוּם שְׂאֵלוֹ וְהַתְקַדְּשׁוּ תְּמִיד בְּקְדוּשָׁה
 וְלֹא נִסְמָאוּ. כְּמוֹ כֵּן מִי שֶׁנִּסְמָא בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, הוּא מוֹשֶׁךְ עֲלָיו רִיחַ מְסָאָה,
 וְכִשְׁיוּצֵאת מִמֶּנּוּ נְשָׁמְתוֹ, מְסָמָאִים
 אוֹתוֹ, וּמְדוּרוֹ בֵּין אוֹתָם הַמַּמָּאִים, וְאֵלוֹ
 הֵם הַמְּזִיקִים שֶׁל הָעוֹלָם. כְּמוֹ שְׁמַמְשִׁיךְ
 אָדָם אֵת עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה – כִּךָּ הוּא

אָלֵא בְּבֵיתָא כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (תהלים סה) נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב
 בֵּיתְךָ. אָמַר דְּוֹד נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ, כִּינּוּן דְּאָמַר יִשְׁכֵּן
 חֲצֵרְךָ, אִמְאֵי כְּתִיב נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ, יִשְׁבַּע בְּטוֹב
 בֵּיתְךָ מִיפְעֵי לִיּוֹה כְּמָה דְכָתִיב יִשְׁכֵּן. אָלֵא הָא תִּנְיִנּוּ
 לִית יְשִׁיבָה בְּעִזְרָה אָלֵא לְמַלְכֵי בֵּית דְּוֹד בְּלַחוּדֵיִּיהוּ.
 וְאִית אֶתְר לְחֲסִידֵי עֲלִיּוֹנִין דְּעֵיִלֵי לְגוּ, וּמְאֵי אִינוּן,
 כְּדְכָתִיב, (במדבר ג) וְהַחֲזִנִים לְפָנַי הַמִּשְׁכָּן קְדָמָה
 לְפָנַי אֶהְל מוֹעֵד מוֹרָחָה מִשָּׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו וְגו'. וְכְמָה
 מְדוּרִין עַל מְדוּרִין וְנִהוּרִין עַל נִהוּרִין מִתְפָּרְשָׁן
 בְּהֵוֹא עֲלֵמָא, וְכָל חַד אַכְסִיף מִנְהוּרָא דְחִבְרִיָּה,
 כְּמָה דְעוֹבְדִין אֶתְפָּרְשָׁן בְּהֵאֵי עֲלֵמָא הָכֵי נְמֵי דוֹכְתִין
 וְנִהוּרִין מִתְפָּרְשָׁן בְּהֵוֹא עֲלֵמָא.

וְתָא חַזִּי הָא אֶתְמַר דְּאַפִּילוּ בְּהֵאֵי עֲלֵמָא כִּד בַּר
 נָשׁ נְאִים עַל עֲרִסְיָה, וְנִשְׁמָתִין אֶצְטְרִיכוּ

לשון הקודש

לְפָנַי, וּמֵי הֵם? כְּכַתוּב (במדבר ג) וְהַחֲזִנִים
 לְפָנַי הַמִּשְׁכָּן קְדָמָה לְפָנַי אֶהְל מוֹעֵד
 מוֹרָחָה מִשָּׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו וְגו'. וְכְמָה
 מְדוּרִים עַל מְדוּרִים וְאִזְרוֹת עַל אִזְרוֹת
 נִפְרָדִים בְּעוֹלָם הַהוּא, וְכָל אֶחָד מִתְפַּיֵּשׁ
 מְאוּר חֲבֵרוֹ. כְּמוֹ שְׁחַמְעֵשִׁים נִפְרָדִים
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּד גַּם מְקוֹמוֹת וְאִזְרוֹת
 נִפְרָדִים בְּעוֹלָם הַהוּא.

וּבֵא וְרָאָה, הָרֵי נְאָמַר שְׂאֵפְלוּ בְּעוֹלָם

בְּחֻצְרָא, אָלֵא בְּבֵיתָא, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (תהלים
 סה) נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ. אָמַר דְּוֹד,
 נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ. כִּינּוּן שְׂאֲמַר יִשְׁכֵּן
 חֲצֵרְךָ, לְמָה כְּתוּב נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב
 בֵּיתְךָ? יִשְׁבַּע בְּטוֹב בֵּיתְךָ הִנֵּה צֵרִיף
 לְהִיּוֹת, כְּמוֹ שְׂכַתוּב יִשְׁכֵּן אָלֵא הָרֵי
 שְׂנִינּוּ, אִין יְשִׁיבָה בְּעִזְרָה אָלֵא לְמַלְכֵי
 דְּוֹד לְבָדָם.

וְיֵשׁ מְקוֹם לְחֲסִידִים עֲלִיּוֹנִים שְׂנַכְנְסִים